

2003

De vandaal

Skateboarding leek halverwege de jaren 70 een kortstondig Amerikaans modeverschijnsel, maar ontpopte zich tien jaar later tot een niet meer weg te denken aspect van onze stedelijke straatcultuur. En toen de druk op de openbare ruimte te groot werd, ontstonden al ras kleinere en grotere skateparken, waarvan het park in de middenberm van de Westzeedijk in Rotterdam een opvallende verschijning biedt.

Samen met reclame en graffiti, heeft skateboarding van de stad een massamedium gemaakt. Architectuur is niet langer autonoom, maar alle architectuur en alle architectonische elementen zijn tot dragers geworden van informatie, beeld en avontuur. Gebouwen kan je behangen met lichtbakken, logo's en elektronische displays, maar je kan er ook op schrijven en ze beplakken met flyers en stickers. Bovendien kan je gebouwen en bruggen beklimmen, zoals de beruchte Rotterdamse klimmer Jan van der Meulen met enige regelmaat laat zien. Skateboarders recyclen vervolgens alle denkbare straatelementen: trottoirs, trappen, brugleuningen, straatmeubilair, sokkels van beelden en marmeren veranda's van bankgebouwen.

Alle 20ste eeuwse linkse retoriek ten spijt, is de stad niet langer louter een functionele betonnen moloch, gericht op het disciplineren van het willoze proletariaat, maar blijkt de stad een interactief weefsel dat we zelf kunnen inrichten, manipuleren en vervormen. Inderdaad, de stad lijkt steeds meer op een computergame. Mensen geven hun eigen openbare ruimte vorm, maken hun eigen architectuur, hun eigen steden.

Bovendien geven graffiti en skateboarding de stad een prachtig geschenk: ze laden de openbare ruimte op met 'skills', met bijzondere vaardigheden. In een tijdperk waarin dagelijkse arbeid steeds minder vaardigheden vereist, en zelfwaarde en respect steeds minder kunnen worden ontleend aan het ambacht dat je beheerst, bieden de 'skills' van de straat een unieke uitweg. Onder het motto 'Je bent een rund als je niks kunt' zoeken steeds meer jongeren hun toevlucht tot die vaardigheden die school, opleiding en werk je nooit kunnen leren.

Rotterdam maakt zich momenteel op voor de architectuurbiënnale. Het grote thema is 'Architectuur & Mobiliteit'. Colonges architecten, stedenbouwkundigen en kunstenaars zullen hun weg naar de Maasstad wel weer weten te vinden. Congressen zullen de meest diepzinnige thema's behandelen en tentoonstellingen zullen de meest visionaire ontwerpen presenteren.

Ondertussen maken skaters en graffers de stad mobieler dan ooit, is skaten spannender dan wachten op het openbaar vervoer, blijken graffiti-pieces opwindender dan veel kunstwerken in de openbare ruimte, en bieden de 'streetskills' meer vertier dan het theater.

Hoe ingenieuzer de openbare ruimte en orde worden ontworpen, hoe creatiever die ruimte en orde door haar gebruikers worden getrotseerd. Met andere woorden,

vandalisme – zoals graffiti en skateboarding door velen worden gediskwalificeerd – is een uitvinding van de postmoderne stad.